

ಅಂಕಣಗಳು - ರಮಾ ಎಸ್. ಅರಕಲಗೂಡು

ಸಾವಯವದಲ್ಲಿ ದೊಣ್ಣೆಮೆಣಸು

‘ಕೆಲವೊಂದು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ರಾಸಾಯನಿಕ ರಹಿತವಾಗಿ, ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ’ ಎಂಬುದು ಅಘೋಷಿತ ಪ್ರಕಟಣೆ. ಇಂಥ ಬೆಳೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದೊಣ್ಣೆಮೆಣಸು (ಕ್ಯಾಪ್ಸಿಕಂ) ಕೂಡ ಸೇರಿದೆ. ಅಂಥ ‘ಹೈಟೆಕ್’ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಸಾವಯವಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗಿಸಿ, ಬಟ್ಟ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಸುಸ್ಥಿರ ಇಳುವರಿ ಪಡೆದಿರುವ ರೈತರ ಯಶೋಗಾಥೆ ಇದು.

ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸೀತೆಕೆಂಪನಹಳ್ಳಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ್ ಮುಕ್ಕಾಲು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪ್ಸಿಕಂ (ದೊಣ್ಣೆ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ) ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅರೆ, ಅದರಲ್ಲೇನು ವಿಶೇಷ ಅಂತೀರಾ ?

ಖಂಡಿತಾ ವಿಶೇಷ ಇದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕ್ಯಾಪ್ಸಿಕಂ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹವಾನಿಯಂತ್ರಿತ ಹಸಿರು ಮನೆ ಬೇಕು. ಹೈಟೆಕ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ರಸಗೊಬ್ಬರ, ಕೀಟನಾಶಕ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕು. ನಿರಂತರ ಆರೈಕೆ.. ಹೀಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ನಿಯಮಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಅವನಲ್ಲ ‘ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ’ ಬಟ್ಟ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ, ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ, ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆ ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕಾಯಿ ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ಕಾಯಿ ೧೫೦ ರಿಂದ ೨೦೦ ಗ್ರಾಂ ತೂಕವಿದೆ. ಕಡು ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ಕಾಯಿಗಳು, ರೋಗ ರಹಿತ ಗಿಡಗಳ ಮುಕ್ಕಾಲು ಎಕರೆಯ ಅಂಗಳವನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ‘ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯುತ್ತೇನೆ’ ಎಂಬ ಉಮೇದಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ. ಇದೇ ಇವರ ಕೃಷಿಯ ವಿಶೇಷ !

ಮುಕ್ಕಾಲು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆ :

ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಅವರದ್ದು ಒಂದು ಕಡೆ ದ್ರಾಕ್ಷಿ ತೋಟ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಹೊಲ ಹಾಗೂ ಮನೆಯ ಬಳಿ ತರಕಾರಿ ತೋಟವಿದೆ. ಕಳೆದ ಏಳೆಂಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕ್ಯಾಪ್ಸಿಕಂ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ರಾಸಾಯನಿಕ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಪದ್ಧತಿಯ ಅವಾಂತರಗಳ ‘ದರ್ಶನ’ವಾಯಿತು. ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತರವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ವಿಚಾರ, ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತರ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾದ ಇವರು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ದ್ರಾಕ್ಷಿ, ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು.

ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಘಟ್ಟದ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರದ ಪ್ರಧಾನ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪ್ಸಿಕಂ ಬೆಳೆಯುವ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು. ‘ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದಾಗಿ’ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ನಡುವೆ ಭೂಮಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಸಾವಯವ ಗ್ರಾಮ/ಸ್ಥಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸೀತೆಕೆಂಪನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ರಚಿತವಾದ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದರು. ಈ ಎಲ್ಲ ‘ಬೆಳವಣಿಗೆ’ಗಳ ಮೊದಲ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪ್ಸಿಕಂ ಬೆಳೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು.

ಕ್ಯಾಪ್ಷಿಂಕಂ ಬೆಳೆದಿದ್ದು ಹೀಗೆ ;

ಮುಕ್ಕಾಲು ಂಕರೆ (೩೦ ಗುಂಟೆ) ಜಮೀನನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿಸಿದರು. ೧೫ ಟನ್ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ(ಮೂರು ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್) ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ಹರಗಿಸಿದರು. ಮೂರು ಅಡಿ ಅಳತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಗುರುತು ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರತಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಐದು ಇಂಚು ಆಳದ ಗುಂಡಿ ತೆಗೆಸಿದರು. ವರ್ಮಿ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ೫೦೦ ಕೆ.ಜಿ, ೨೫೦ ಕೆ.ಜಿ ಬೇವಿನಹಿಂಡಿ, ನಾಲ್ಕು ಕೆ.ಜಿ ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮಾ ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿ ಮೂರು ದಿನ ಕಳಿಸಿದರು. ಈ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಸಾಲುಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿ ಮುಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತೆ ಮೂರು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಸಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಡ್ರಿಪ್ ವೈಪ್ ಅಳವಡಿಸಲಾಯಿತು. ನಂತರ ನೀರು ಹರಿಸಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ತೇವಗೊಳಿಸಿದರು. ಮರು ದಿನವೇ ಸಸಿಗಳ ನಾಟಿ ಆರಂಭ. ಇದಲ್ಲ ನಾಟಿಗೆ ೨೦ ದಿವಸಗಳ ಮುಂಚೆ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ.

ಗಿಡಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ೨೦ ದಿನಗಳ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಮೇಲುಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದರು. ಈ ಬಾರಿ ೧೦೦ ಕೆ.ಜಿ ಬೇವಿನ ಹಿಂಡಿ, ೨೫೦ ಕೆ.ಜಿ ವರ್ಮಿ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು(ಒಂದು ಹಿಡಿ) ಪ್ರತಿ ಎರಡು ಸಸಿಗಳ ನಡುವೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಸಾಲುಗಳ ನಡುವಿದ್ದ ಮಣ್ಣನ್ನು ಈ ಮಿಶ್ರಣದ ಮೇಲೆ ಮುಚ್ಚಿ 'ಬೆಡ್' ತಯಾರಿಸಲಾಯಿತು. 'ಬೆಡ್' ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು ಭೂಮಿಯೊಳಗಿನ ಗಿಡಗಳ ಬೇರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ತಲುಪುತ್ತವೆ. ಬೇರು ಬೆಳವಣಿಗೆಗೂ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ' ಎನ್ನುವುದು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಹೂ ಅರಳಿ-ಕಾಯಾಗಿ:

ಗೊಬ್ಬರ, ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಆರೈಕೆಯೊಂದಿಗೆ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಹೂವು ಬಿರಿಯಲು ಶುರುವಾಯಿತು. ಈ ಸಂಭ್ರಮದ ಜೊತೆಗೆ ಹೂವಿನ ಪಕಳೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹೇನುಗಳು(ತ್ರಿಪ್ಸ್) ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡವು. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಧೃತಿಗೆಡಲಿಲ್ಲ. ಐಐಎಚ್‌ಆರ್ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದ 'ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಕಷಾಯ' (ಬಾಕ್ಸ್ ನೋಡಿ)ವನ್ನು ಗಿಡಗಳ ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಸಿಂಪಡಿಸಿದರು. 'ಈ ಕಷಾಯದಿಂದ ತ್ರಿಪ್ಸ್ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಗಿಡಗಳ ಎಲೆಗಳು ಕೂಡ ಮೃದುವಾದವು' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ್.

ಕ್ಯಾಪ್ಷಿಂಕಂ ಬೆಳೆ ಸೋಲುವುದೇ 'ಫಂಗಸ್' ಬಾಧೆಯಿಂದ. ಫಂಗಸ್ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮವನ್ನು ಕಷಾಯ ಮಾಡಿ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಎಲೆ ಪೌಡರ್ ರೋಗ ಬಾಧಿಸಿದರೆ ಬೋರ್ಡೋ ದ್ರಾವಣ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು' ಎಂಬುದು ಅವರ ಸಲಹೆ. ಇಂಥ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಐದು ಸಾವಿರ ಕ್ಯಾಪ್ಷಿಂಕಂ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಗಿಡವೂ ಹಾಳಾಗಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ರೋಗ ರಹಿತ ಕಾಯಿಗಳು ಹೊರ ಹೊಮ್ಮಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಗಿಡಗಳು ಕಾಯಿ ಕಚ್ಚಿವೆ. ಎರಡು ಅಡಿ ಎತ್ತರವಿರುವ ಪ್ರತಿ ಗಿಡದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಕಾಯಿಗಳು ಜೋತಾಡುತ್ತಿವೆ. 'ರಾಸಾಯನಿಕ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ತಾಜಾ ಕಾಯಿ ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸರ್ಕಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ೨೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕೂಲಿ ಆಳು, ಗೊಬ್ಬರ, ಕಷಾಯ, ಸಸಿ.. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೂ, ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ದಾಟಿಲ್ಲ. ನನ್ನದು ಕಡಿಮೆ ಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ತೆಗೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಎಂದು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖುಷಿಯಿಂದ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅಂದ ಹಾಗೆ, ಎರಡೂ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಇಳುವರಿ ಒಂದೇ. ಆದರೆ ಕಾಯಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟ (ಸಿಪ್ಪೆಯ ಗಾತ್ರ) ಸಾವಯವದಲ್ಲಿ ತುಸು ದಪ್ಪ, ರುಚಿಯಲ್ಲೂ ಸೊಗಸು' - ಅನುಭವ ಎನ್ನುವುದು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಅವರಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾನ, ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ.. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಲಿಸಿದೆ.

ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾದರೆ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ :

ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ 'ದುಬಾರಿ' ಎನ್ನುವ ಮಾತಿದೆ. ಆ ಮಾತನ್ನು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸುಳ್ಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅವರು, ಸಸಿ, ಬೇವಿನ ಹಿಂಡಿ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಬೇರೇನೂ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಖರೀದಿಸಿಲ್ಲ. ಗಿಡ ನಾಟಿ ಹಾಗೂ ಕಳೆ ತೆಗೆಯಲು ಮಾತ್ರ ಆಳುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಎಕರೆ ಕ್ಯಾಪ್ಸಿಕಂ ಬೆಳೆಯಲು ಕನಿಷ್ಠ ೨೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕು. ಹಸಿರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ (ರಫ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ)ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಕ್ಯಾಪ್ಸಿಕಂ ಕೃಷಿಗೆ ಮೂರಾರ್ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಗತ್ಯ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ್ ೧೨ ಸಾವಿರ ರೂ. ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಮುಕ್ಕಾಲು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪ್ಸಿಕಂ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ !

ಈಗ ಕ್ಯಾಪ್ಸಿಕಂ ಕೊಯ್ಲು ಮುಗಿದಿದೆ. ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ೭-೮ ಬಾರಿ ಕಾಯಿ ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ೨೫೦ ಕೆ.ಜಿ, ನಂತರ ೫೦೦ ಕೆ.ಜಿ ಕಾಯಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಯಲಹಂಕ ರೈತ ಸಂತೆಯ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರೊಬ್ಬರು ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದು ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ೨೫ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಖರೀದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಗಾಟ ವೆಚ್ಚ ಇಲ್ಲ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸುಲಭವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತ ಆರೋಗ್ಯಪೂರ್ಣ ಗಿಡಗಳು, ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ್ ಸಮಾಧಾನಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ಯಾಪ್ಸಿಕಂನ ಈ ಯಶಸ್ಸು, ಎರಡನೇ ಹಂತದಲ್ಲೂ ಇದೇ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೊಸ ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದೆ. ಈ ಬಾರಿ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಕ್ಯಾಪ್ಸಿಕಂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ್ ಸಂಪರ್ಕ ಸಂಖ್ಯೆ: ೯೨೪೨೪೬೦೨೧೬.

ವ್ಯಕ್ತಾಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಸಂಬಾರ ಕೃಷಿ

ಮರ ಆಧಾರಿತ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯ, ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡ.. ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಆದರೆ ಮರಗಳ ಜೊತೆ ಸಂಬಾರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ಸುಸ್ಥಿರ ಆದಾಯ ಪಡೆಯುವುದು ವಿಶೇಷ. ಅಂಥ ವಿಶೇಷ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯೊಂದನ್ನು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಾಗರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೇಳೂರು ಗ್ರಾಮದ ರೈತರೊಬ್ಬರು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಸುತ್ತಾ ಒಂದು ಇಣುಕು ನೋಟ.

ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಬಾರ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಆದಾಯ ನೀಡುವ ಈ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಒಳಸುರಿ ಬಳಸಿ, ತೀವ್ರ ನಿಗಾವಹಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿ ಲಾಭ ಗಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಾಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬೇಳೂರು ಗ್ರಾಮದ ರೈತ ನರೇಂದ್ರ ಮರಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಬಾರ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬೆಳೆಗಳು ಸದ್ದಿಲ್ಲದೇ ದೊಡ್ಡ ಆದಾಯವನ್ನೇ ನೀಡುತ್ತಿವೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ನೀಡುವ ಸಂಬಾರ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬಂಡವಾಳ ಸುರಿದಿಲ್ಲ, ಆರೈಕೆ ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕಳೆದ ಹನ್ನೆರಡು-ಹದಿಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಬಾರ ಬೆಳೆಗಳು ನಿರಂತರ ಫಲ ಕೊಡುತ್ತಿವೆ.

ನರೇಂದ್ರ ಅವರದ್ದು ಐದಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿದೆ. ಒಂದು ಎಕರೆ ಐದು ಗುಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಮರ ಆಧಾರಿತ ಕೃಷಿ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆ ಅಡಿಕೆ. ಉಳಿದಂತೆ ಬಾಳೆ, ಕೋಕೋ, ಕಾಫಿ ಇದೆ. ಇವುಗಳ ನಡುವೆಯೇ ಸಂಬಾರ ಬೆಳೆಗಳಾದ ಜಾಯಿಕಾಯಿ, ಲವಂಗ, ಏಲಕ್ಕಿ, ಕಾಳುಮೆಣಸು, ಶುಂಠಿ ಮತ್ತು ಅರಿಶಿಣ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ತೋಟದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಐದು ಮಾವಿನ ಮರಗಳಿವೆ. ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ೯೮೦ ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳಿವೆ, ೩೦೦ ಬಾಳೆ, ೩೫೦ ಕಾಫಿ, ಕೋಕೋ, ೩೫೦ ಕಾಳುಮೆಣಸು ಬಳ್ಳಿ, ೧೦೦ ಜಾಯಿಕಾಯಿ ಮರಗಳು, ೧೫೫ ಲವಂಗ ಗಿಡಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪ ಏಲಕ್ಕಿ ಇದೆ. ಮನೆ ಬಳಕೆಗೆ ಶುಂಠಿ, ಅರಿಶಿಣ ಮತ್ತು ಸುವರ್ಣಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಮಿಶ್ರಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ :

ಕಾಫಿ ಹಣ್ಣಿನ ಮರಗಳು, ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆ ಅಡಿಕೆ, ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಬೆಳೆ ಬಾಳೆ ಇವುಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಬಾರ ಬೆಳೆಗಳು – ಹೀಗೆ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ ಬಗ್ಗೆ ನರೇಂದ್ರ ಅವರಿಗೆ ಅಪಾರ ನಂಬಿಕೆ. ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವ ಬೆಳೆ ಅಡಿಕೆಯಾದರೂ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಕೊಳೆ ರೋಗ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಬೆಲೆ ಕುಸಿದರೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆಯಿದ್ದರೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಬೆಳೆ ನೆರವಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ‘ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆ ಉಪ ಬೆಳೆ ಕೈಹಿಡಿಯುತ್ತವೆ’ ಎನ್ನುವುದು ನರೇಂದ್ರ ಅವರು ನಂಬಿರುವ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ‘ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಎರಡು ಬೆಳೆಗಳು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಫಸಲು ನೀಡಿ ನನ್ನ ಜೇಬು ತುಂಬಿಸಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ’ ಎಂದು ಖುಷಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನರೇಂದ್ರ.

ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ ಎಂದಾಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗಿಡ ನಾಟಿ ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಒಂದೊಂದು ವಿಧಾನ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೯ ಅಡಿ ಅಂತರದಲ್ಲಿ, ‘ಜಿಗ್ ಜಾಗ್’ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ‘ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಪ್ರತಿ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆಳಕು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಗಿಡಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗಲು, ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ನೀಡಲು ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ’ ಎಂಬುದು ಅವರ ಅನುಭವದ ಮಾತು.

ನೆರಳು-ಬೆಳಕಿನಾಟವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅಡಿಕೆ ಮರಗಳ ನಡುವೆ ಜಾಯಿಕಾಯಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಳುಮೆಣಸನ್ನು ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಅಡಿಕೆಗೆ ಹಬ್ಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಮರಗಳಿಗೆ ವೀಳ್ಯದೆಲೆ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನೂ ಹಬ್ಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಳ್ಳಿಗಳು ಮರವನ್ನು ತಬ್ಬಿ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ, ಮರಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ ಜೊತೆಗೆ ಬಳಿಗಳಿಗೆ ಗಟ್ಟಿ ಆಸರೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಜಾಯಿಕಾಯಿ ಮರಗಳು ಎತ್ತರವಾದ ನಂತರ ಇವುಗಳ ಆಸುಪಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ, ಬಾಳೆ, ಲವಂಗ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು-ಮೂರು ಮರಗಳ ನಡುವೆ ಶುಂಠಿ, ಅರಿಶಿಣ, ಸುವರ್ಣಗಡ್ಡೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ‘ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಾಗಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ಬೆಳೆಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗೊಬ್ಬರ, ನೀರು ಕೊಡುವ ಶ್ರಮ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಳುಗಳ ಅವಲಂಬನೆ ಕೈ ಬಿಡಬಹುದು’ – ಎನ್ನುತ್ತಾ ಸಮಕಾಲೀನ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆಗೆ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ ಪರೋಕ್ಷ ಪರಿಹಾರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನರೇಂದ್ರ.

‘ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಸಂಬಾರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನೇ ಬೆಳೆಸಿರುವುದರ ಹಿಂದಿನ ರಹಸ್ಯವೇನು’ ಅಂತ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ ; ಅದಕ್ಕೆ ನರೇಂದ್ರ ಥಟ್ಟನೆ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆ; ಜಾಯಿಕಾಯಿ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು, ಗೊಬ್ಬರ ಆರೈಕೆ ಬೇಡ. ರೋಗ ಕೀಟದ ಬಾಧೆಯೂ ಕಡಿಮೆ. ಹದಿನೈದು ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ದ್ರವರೂಪಿ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ನೀರುಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ಇನ್ನು ಶುಂಠಿ, ಅರಿಶಿಣ – ಇವುಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಆರೈಕೆ ಮಾಡಿದ್ದು. ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ- ನೀರು ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಇವುಗಳಿಗೆ ಸೋಕಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಸರಳವಾಗಿರುವ ಕೃಷಿಗಿಂತ ಇನ್ನೇನು ಬೇಕು’.

ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ:

ಸಂಬಾರ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ ನನಗೆ ಭರವೂರ ಆದಾಯ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ನಿಗದಿತವಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ರವಾನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಗತ್ಯ ಬಿದ್ದಾಗ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದಾಯ- ಇಳುವರಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸದೇ ಇದ್ದಾಗ ಚಿಂತಿಸುವ ಪ್ರಮೇಯವೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ’ – ನರೇಂದ್ರ ತಮ್ಮ ನಿಲುವಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂಥ ಪರಿ ಕೃಷಿಯ ಹಾದಿ ತುಳಿದಿರುವ ನರೇಂದ್ರ ಎಂದೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸಿಲ್ಲ. ಕಾಳುಮೆಣಸು, ಜಾಕಾಯಿ, ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು, ಬೆಳಗಾವಿ ಶಿರಸಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ.. ಅಡಿಕೆ, ಬಾಳೆ, ಕಾಫಿ, ಎಲಕ್ಕಿ, ಲವಂಗವನ್ನು ಎಂಟು ಕಿ.ಮೀ ಸಾಗರದ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ವೀಳೆಯದೆಲೆಯನ್ನು ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರೇ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾರ್ಗಗಳಿದ್ದಾಗ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತೆ ಏಕೆ? ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಅವರು.

ಸಂಬಾರ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಿಷ್ಟೇ ಇಳುವರಿ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಕಷ್ಟ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬೆಳೆಯೂ ವಾತಾವರಣದ ಮೇಲೆಯೇ ನಿಂತಿದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ, ಮತ್ತೊಂದು ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಒಂದು ಸತ್ಯ. ನಾವು ಹಾಕಿದ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕಂತೂ ಮೋಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ನಿಖರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನರೇಂದ್ರ.

ಕೊನೆ ಮಾತು :

ಟೊಮೆಟೊ, ಆಲೂಗೆಡ್ಡೆ, ಈರುಳ್ಳಿಯಂತ ಏಕ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದು ರೈತರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಏಕ ಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಬದಲು ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದರೆ ರೈತರು ಸೋಲುವ ಪ್ರಮೇಯವೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿಯ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಅನುಸರಿಸಿದ ದೇಸಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನರೇಂದ್ರ ಅವರಂತೆ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ರಸಾವರಿ ತೊಟ್ಟಿ ನಿರ್ಮಾಣ, ದರಕು ಮುಚ್ಚಿಗೆ, ಬೆಳೆ ನಾಟಿಯ ಪ್ರಯೋಗದಂತಹ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಜೊತೆಗೆ ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಗೊಬ್ಬರ, ಕೀಟನಾಶಕಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಹಣ ಸುರಿದು ಸಾಲಗಾರರಾಗುವ ಬದಲಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಆದಾಯ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಸಂಬಾರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮಿಶ್ರಬೆಳೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಉಪ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಬೇರೂರಿನ ನರೇಂದ್ರ ಅವರ ಕೃಷಿ ಪೂರಕ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ನರೇಂದ್ರ ಅವರ ಸಂಪರ್ಕ ವಿಳಾಸ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯೆ: ನರೇಂದ್ರ, ಬೇಳೂರು, ಸಾಗರ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ. ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ : ೦೮ ೧೮೩೨೬೦೧೩೫, ೦೮೧೮೩೨೧೨೨೨೨

ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆ ಹಿಂದಿನ ಗುಟ್ಟು :ತೋಟದ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು , ಅಲ್ಲಿರುವ ಬೆಳೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದರೆ, ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಗಳು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಇಷ್ಟು ಬೆಳೆಗಳು ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಫಸಲು ಕೊಡಲು ತೋಟದಲ್ಲಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಮಣ್ಣಿರಬೇಕು. ರಸವತ್ತಾದ ಗೊಬ್ಬರವೂ ಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನರೇಂದ್ರ ಇಡೀ ತೋಟಕ್ಕೆ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಅಡಿ ದರಕಿನ ಹಾಸಿಗೆ (ಒಣ ಎಲೆ) ಹಾಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗಿಡಕ್ಕೂ ಡ್ರಿಪ್ ಪೈಪ್ ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದರಕಿನ ಎಲೆ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ತೋಟದಲ್ಲಿ ತೇವಾಂಶ ನಿರಂತರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ತೇವಾಂಶ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ, ನೀರು ಬಸಿದು ಹೋಗಲು ಅಡಿಕೆ ಮರದ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಬಸಿಗಾಲುವೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ದರಕಿನ ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣುಜೀವಿಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳ ಜೊತೆ ಎರೆ ಹುಳು, ಉಪಕಾರಕ ಕೀಟಗಳು ಮಣ್ಣಿನ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲವು ಸೇರಿಕೊಂಡು ತೋಟದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿವೆ. ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಮಣ್ಣಿನ ತೇವಾಂಶ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಇಡೀ ತೋಟದ ವಾತಾವರಣ ವರ್ಷ ಪೂರ್ತಿ ತಂಪಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಮೂರು ದಶಕಗಳ ಕೃಷಿ ಜೀವನದ ಅನುಭವದ ಮಾತು.

ಮಿಶ್ರಬೆಳೆ ಪದ್ಧತಿ, ವೃಕ್ಷಾಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಸಂಬಾರ ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನರೇಂದ್ರ ಅವರಿಗೂ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದಾಗಿ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಎಲಕ್ಕಿ ಕೃಷಿಯನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮನೆಯ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಎಲಕ್ಕಿ ಬೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದರಕು ಹರಡುವಾಗ, ಅಡಿಕೆ ಕೊಯ್ಯಾಗುವಾಗ, ಬೋರ್ಡೋ ಸಿಂಪಡಣೆ ಇಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಷ್ಟೇ ಕೂಲಿಕಾರರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದಂತೆ 'ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗಿ' ದುಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಯೋಗಗಳು -

ಫಲಿತಾಂಶಗಳು : ದರಕು ಕೇವಲ ಗೊಬ್ಬರ ಅಥವಾ ಮುಚ್ಚಿಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಸಂಬಾರ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ತಗಲುವ ರೋಗ ನಿವಾರಕವೂ ಹೌದು. ಅದನ್ನು ನರೇಂದ್ರ ಸಂಶೋಧಿಸಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಡಿಕೆ ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ದರಕು ಹೊದಿಸಿ, ಮೆಣಸಿನ ಬಳ್ಳಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೆಣಸಿನ ಬಳ್ಳಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ಅರಿಶಿಣ ಗೆಡ್ಡೆಯನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 'ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಕಾಳುಮೆಣಸಿಗೆ ಬರುವ ಸೊರಗು ರೋಗವನ್ನು ಹತೋಟಿ ತರಬಹುದು' ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಇತ್ತೀಚಿನ ಪ್ರಯೋಗ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅರಿಶಿಣದಲ್ಲಿ ಆಂಟಿಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಅಂಶವಿದೆ. ಇದು ಬಳ್ಳಿಗೆ ತಗುಲುವ ರೋಗವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

'ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಕಾಳಜಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಸೊರಗು ರೋಗ ವಿಪರೀತ ಕಾಟ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ 'ಇಪ್ಪತ್ತು ಕೆ.ಜಿ ಟ್ರೈಕೋಡರ್ಮವನ್ನು ಕಾಡು ಮಣ್ಣಿನೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಎಂಟರಿಂದ ಹತ್ತು ದಿವಸಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಮೆಣಸಿನ ಬಳ್ಳಿಯ ಬುಡಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರೆ ರೋಗ ಹತೋಟಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ನರೇಂದ್ರ.

ನರೇಂದ್ರ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಶುಂಠಿ, ಅರಿಶಿಣ, ಸುವರ್ಣಗೆಡ್ಡೆಯಂತಹ ಗೆಡ್ಡೆ ತರಕಾರಿ/ಸಂಬಾರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು 'ಅಡುಗೆ ಮನೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಾಗ' ಮಾತ್ರ ಕೊಯ್ದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದಂತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲೇ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. 'ಗೆಡ್ಡೆ ಗೆಣೆಸುಗಳು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಳುಮೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಮಣ್ಣಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪೂರಕ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಹಾಕಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಅದಕ್ಕೇ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉಳಿದವುಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲೇ ಉಳಿಸುತ್ತೇನೆ' - ಎಂದು 'ಗೆಡ್ಡೆ ಬೆಳೆ' ಹೇಗೆ ಪೋಷಕಾಂಶದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನರೇಂದ್ರ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ 'ನಾಟಿ ಶುಂಠಿ' ಕೃಷಿ

ಶುಂಠಿ ಬೆಳೆ - ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ರಾಸಾಯನಿಕ ಉಂಡು ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆ ಎಂಬ ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದಿದೆ. ನಾಟಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕೊಯ್ಯಾಗುವವರೆಗೂ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ - ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಜೊತೆ ಒಡನಾಟವಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಈ ಬೆಳೆಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆ ಇದೆ.

ಒಂದು ಕಡೆ ಚಿನ್ನದ ಬೆಲೆ ಗಳಿಸಿರುವ ಈ ಶುಂಠಿಗೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸುರಿದು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಕೆಲವು ರೈತರು ತಮ್ಮ 'ಸ್ಥಳೀಯ ತಳಿ ಶುಂಠಿ'ಯನ್ನು ರಾಸಾಯನಿಕ ಸೋಕಿಸದೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ರೈತರಲ್ಲಿ ಫಲ್ಲುಣಿಯ ಕೃಷಿಕ ಗೋಪಾಲ್ ಕೂಡ ಒಬ್ಬರು.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಮೂಡಿಗರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಫಲ್ಲಣಿ ಗ್ರಾಮದ ಕೃಷಿಕ ಗೋಪಾಲ್ ಅವರದ್ದು ಆರು ಎಕರೆ ತೋಟ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ, ಶುಂಠಿ, ಏಲಕ್ಕಿ, ಕಾಳು ಮೆಣಸು, ಹಣ್ಣುಗಳಾದ ಮಾವು, ಹಲಸು, ಸೀಬೆ, ಪಪಾಯಿ, ನೇರಳೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಿಡಗಳು. ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಜಾತಿಯ ಕಾಡು ಮರಗಳು ಇವೆ. ತಮ್ಮ ಹತ್ತು ಗುಂಟೆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಜೊತೆಗೆ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ನಾಟಿ ಶುಂಠಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನಾಟಿಗೆ ಮುನ್ನ:

ಶುಂಠಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಗೋಪಾಲ್ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ಕಾಫಿ ತೋಟದ ಒಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಶುಂಠಿ ನಾಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. 'ಶುಂಠಿ ನಾಟಿ ಮಾಡುವ ಮುನ್ನ ಮಣ್ಣಿನ ಬೆಡ್ ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ, ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಸುಣ್ಣವನ್ನು ಮಣ್ಣಿನೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿದರೆ ಮಣ್ಣಿನ ಬೆಡ್ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬೆಡ್‌ಮೇಲೆ ಶುಂಠಿ ಬೀಜ ನಾಟಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಗೋಪಾಲ್.

ಮಣ್ಣಿನ ಬೆಡ್ ನೆಲದಿಂದ ಒಂದು ಅಡಿ ಎತ್ತರ, ಎರಡರಿಂದ ಮೂರು ಅಡಿ ಅಗಲ, ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಮಿತಿಯಿಲ್ಲ. ಮಡಿಯಿಂದ ಮಡಿಗೆ ಮೂರು ಅಡಿ ಅಂತರ. ನೀರು ಹರಿದು ಹೋಗುವಂತೆ ಸುತ್ತ ಕಾಲುವೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು. 'ಕಾಫಿ ತೋಟದಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಸಿದು ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಶುಂಠಿ ಬೆಳೆಯಲು ಸೂಕ್ತ' ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಬೆಡ್ ತಯಾರಿಸಿದ ನಂತರ ಬಲಿತ ಶುಂಠಿಯನ್ನು ನೆಲದಿಂದ ಎರಡು ಇಂಚು ಬಿಟ್ಟು ಕತ್ತರಿಸಿ ಬೇರು ಸಮೇತ ಮಣ್ಣಿನ ಹಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ನೆಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗಸ್ಟ್ - ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳು ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾಲ. ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಜೀವಾಮೃತ ಮತ್ತು ಗಂಜಲವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಗುಣಿಗೆ ಚಿಮುಕಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೂರು - ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಮಳೆ ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ ಕಳೆ ಕಿತ್ತು ಮೇಲು ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಟ್ಟು ಸೊಪ್ಪು ತರಗಲೆ ಮುಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಮೇ - ಜೂನ್ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಶುಂಠಿ ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೂಲತಃ ಶುಂಠಿಗೆ ರೋಗದ ಕಾಟ ಹೆಚ್ಚು. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕಾಂಡಕೊರಕ ರೋಗದ ಬಾಧೆ ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ರೋಗವನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರಲು ಗಂಜಲ ಅಥವಾ ಜೀವಾಮೃತವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ರೋಗ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಗೋಪಾಲ್.

ಇಳವರಿಯ 'ವರಿ'ಯಿಲ್ಲ :

ಹೈಬ್ರಿಡ್ ತಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನಾಟಿ ಶುಂಠಿ ಫಸಲು ನೀಡುವುದು ನಿಧಾನ. ಅಂದರೆ ನಾಟಿ ಮಾಡಿ ಎರಡು ವರ್ಷದ ಬಳಿಕ ನಾಟಿ ಶುಂಠಿ ಫಸಲು ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಳವರಿಯೂ ಕಡಿಮೆ. ಆದರೆ ರುಚಿ, ಆರೋಗ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾಟಿಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ. 'ಭೂಮಿಗೆ ವಿಷ ಉಣಿಸಿ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ತಳಿ ಬಿತ್ತಿ ಉತ್ತಮ ಫಸಲನ್ನೇನೋ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ, ವಿಷವುಣಿಸಿದ ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆ ಕುಸಿಯುತ್ತದೆ' ಎನ್ನುವುದು ಗೋಪಾಲ ಅವರ ಅನುಭವದ ಮಾತು.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಗೋಪಾಲ್ ಅವರು ನಾಟಿ ಶುಂಠಿ ಬಿತ್ತಿ ಎಕರೆಗೆ ಐದರಿಂದ ಆರು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಇಳವರಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 'ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಶುಂಠಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆಯಿದೆ. ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ಗೆ ಮೂರರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರದ ತನಕ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತದೆ. ತರಕಾರಿ ಅಂಗಡಿಯವರು, ಸ್ಥಳೀಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೇ ನಮ್ಮ ಶುಂಠಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಗ್ರಾಹಕರು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಕೇರಳ, ಮಂಗಳೂರಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೂ ಈ ಶುಂಠಿ ಸರಬರಾಜಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಟಿ ಶುಂಠಿಯ ಪರಿಮಳ ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿರುವುದು ಸಂತಸದ ವಿಷಯ' ಎಂದರು ಗೋಪಾಲ್

ವಿಷವುಣಿಸಿ ಶುಂಠಿ ಬೆಳೆದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತಿದೆ. ಆದರೆ ಗೋಪಾಲ್ ಅವರು ವಿಷವುಣಿಸದೇ ಶುಂಠಿ ಬೆಳೆದು ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದೆಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಾಟಿ ಶುಂಠಿ ಕೃಷಿ ಕುರಿತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಗೋಪಾಲ್ ಅವರ ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ: ೯೮೮೬೫೭೭೨೯೮೪ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

ಪುನರ್ಪುಳಿ ಉಳಿಸಿ, ಕೃಷಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿ !

ಮಲೆನಾಡಿನ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಪುನರ್ಪುಳಿಗೆ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಬಲು ಬೇಡಿಕೆಯ ಸಂಬಾರ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ರತ್ನಗಿರಿ ಈ ಹುಳಿ ಹಣ್ಣಿನ ಮೂಲ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಘಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಕಾಡು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿರುವ ಈ ಹುಳಿ ಮರವನ್ನು ಕೃಷಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವ ಪರಿಪಾಠವಿನ್ನೂ ಆರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಭರಪೂರ ಔಷಧೀಯ ಗುಣವಿರುವ, ನಿತ್ಯವೂ ಅಡುಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವಂತಹ ಪುನರ್ಪುಳಿಯನ್ನು ಕೃಷಿಯಾಗಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ 'ಎಲ್ಲರ' ಮೇಲಿದೆ.

'ಆಸರಿಕೆಗೆ ಕೋಕಂ, ಬ್ಯಾಸರಿಕೆಗೆ ಯಕ್ಷಗಾನ!

ಮಲೆನಾಡು, ಕರಾವಳಿ ಘಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತು ಜನಜನಿತ. ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ದಣಿದು ಬಂದವರಿಗೆ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆಸರಿಕೆಗಾಗಿ ನೀಡುವ ಪಾನೀಯ ಕೋಕಂ ಜ್ಯೂಸ್. ಕೋಕಂ, ಪುನರ್ಪುಳಿ, ಮುರುಗಲು.. ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಈ ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೋಕಂ ಹಣ್ಣಿನ 'ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳೂ' ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಸಿಪ್ಪೆಯಿಂದ ರಸಂ, ತಂಬುಳಿ, ಗೊಜ್ಜು, ಜಾಮ್, ಜ್ಯೂಸ್ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೋಕಂನಲ್ಲಿ ಹುಳಿ ಅಂಶ ಹೆಚ್ಚು. ಹಾಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಹುಣಸೆ ಹುಳಿಗೆ, ಟೊಮ್ಯಾಟೊ ಹಣ್ಣಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಸಿಟ್ರಿಕ್ ಆಮ್ಲ ಇದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇದು 'ಪಿತ್ತೋಪಹಾರಿ'. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ದೇಹದಲ್ಲಿನ ಕೊಬ್ಬು ಕರಗಿಸುವ ಟಾನಿಕ್.

ಈ ಹಣ್ಣು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ರತ್ನಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಕೇರಳದ ಕಾಸರಗೋಡು, ವಯನಾಡುಗಳವರೆಗೆ, ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣ ಮರ. ಅಲ್ಲದೇ ಕರ್ನಾಟಕ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ, ಅಸ್ಸಾಂಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಮರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತರದ ಕೆಲಭಾಗ ಬಿಟ್ಟರೆ ಕೇರಳಿಗರಿಗೆ ಬಹಳ ಪರಿಚಯವಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡು, ಕರಾವಳಿಯಂತಹ ಘಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶದವರಿಗೆ ಚಿರಪರಿಚಿತ. ಬಯಲು ಸೀಮೆಯವರಿಗೆ ಅಪರಿಚಿತ. ಏಕೆ ಗೊತ್ತಾ. ಬಯಲು ಸೀಮೆಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಕೋಕಂ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಹಟಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಮೈಸೂರಿನ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಕ ಎ.ಪಿ.ಚಂದ್ರಶೇಖರರಂತಹ ಕೆಲವು ರೈತರು ಎಂಟೋ ಹತ್ತೋ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮಲೆನಾಡಿನವರ ಅಡುಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಕಂಗೆ ಖಾಯಂ ಸ್ಥಾನ. ಪ್ರತಿ ಅಡುಗೆಯ ಸಂಗಾತಿ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಕೋಕಂ ತಂಬುಳಿ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಕೋಕಂ ಜ್ಯೂಸ್. ಉಟಕ್ಕೆ ಕೋಕಂ ರಸಂ. ಸಂಜೆಗೆ ಕೋಕಂ ಜಾಮ್.. ಹೀಗೆ ಇದು ಅಲ್ಲಿನ ನಿತ್ಯ ಅಡುಗೆ ಸಂಗಾತಿ.

ಕೋಕಂ ಕೃಷಿ ಹೇಗೆ ?

ಕೋಕಂ ಅಥವಾ ಪುನರ್ಪುಳಿಯ ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಹೆಸರು ಗಾರ್ಸಿನಿಯಾ. ಇದು ಕ್ಲಸಿಯೆಸಿ ಎಂಬ ಸಸ್ಯಕುಲದ ಸದಸ್ಯ. ಸಸ್ಯ. ಬೀಜದಿಂದ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಕಸಿ ಅಥವಾ ಅಂಗಾಂಶ ಕೃಷಿಯಿಂದ ಸಹ ಹೊಸ ಸಸಿ ತಯಾರಿಸಬಹುದು. ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತಿ ಅಥವಾ ಮಣ್ಣು ತುಂಬಿದ ಪಾಲಿಥೀನ್ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿದ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ದಿನದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಸಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಗೊಬ್ಬರ, ನೀರು ಕೊಟ್ಟು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಸುಮಾರು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಸಸಿಯು ನೆಡುತೋಪಿಗೆ ನೆಡಲು ಸಿದ್ಧ.

ಒಂದು ಚದರ ಮೀಟರ್ ಅಳತೆಯ ಕುಣಿ(ಗುಂಡಿ) ತೋಡಿ ಗೊಬ್ಬರ ತುಂಬಬೇಕು. ಕುಣಿಯಿಂದ ಕುಣಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಮೀಟರ್ ಅಂತರವಿರಲಿ. ಮಳೆಗಾಲದ ಮೊದಲ ಮಳೆ ಶುರುವಾಗುವುದರ ವೇಳೆಗೆ ಸಸಿ ನೆಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಕಿರಿ(ತೆಳುವಾದ ಅಥವಾ ಸಸಿಗಿಡ) ಕಾಂಡದ ಸಸಿಗೆ ಆಸರೆಗಾಗಿ ಉರುಗೋಲು ನೀಡಬೇಕು. ಕಸಿ ಸಸಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅದರ ಪಾಲಿಥೀನ್ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಪುನರ್ಪುಳಿ ಬೆಳೆವ ರೈತರ ಅನುಭವದ ಮಾತು.

ಗೋವಾದ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಕಾರ (ಲೇಖನದ ಉಲ್ಲೇಖ: ಅಡಿಕೆ ಪತ್ರಿಕೆ ೧೯೯೬, ಜೂನ್ ಸಂಚಿಕೆ) ಪುನರ್ಪುಳಿ ಗಿಡ ಕಲ್ಲು ಗುಡ್ಡಗಳ ತುದಿಯಲ್ಲಿ, ನೀರ ತೊರೆಗಳ ದಡದಲ್ಲೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಿಂದ ೮೦೦ ಮೀಟರಿಗಿಂತ ಎತ್ತರವಿಲ್ಲದ ಜಾಗ ಸೂಕ್ತ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಮರ ತಜ್ಞರು.

ಪುನರ್ಪುಳಿ ಮರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀರು ಬೇಡ. ನೀರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು. ಆದರೂ ನೀರಿಲ್ಲದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಪುನರ್ಪುಳಿ ಕೊಡುವ ಫಸಲು ಹೆಚ್ಚು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಜಲಪತ್ರಕರ್ತ ಶ್ರೀಪದ್ರೆಯವರು. ಈ ಹಣ್ಣಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಕೀಟ- ರೋಗ ಬಾಧೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಂಗಳ ಕಾಟ ಅಧಿಕ. ಅದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಾವಳಿಯಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಈ ಮರದಲ್ಲಿನ ಕಾಯಿಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಣ್ಣಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಿಶ್ರಕೃಷಿಯಾಗಿ ಪುನರ್ಪುಳಿ :

ತೆಂಗಿನ ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಹಳೆಯ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಕೋಕಂ ಹಾಗೂ ಈ ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯ ಮರಗಳನ್ನು(ಕೋಕಂ, ಉಪ್ಪಾಗೆ, ದೀರ್ಕ, ಮ್ಯಾಂಗೋಸ್ಟಿನ್ ಇತ್ಯಾದಿ)ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆಯಾಗಿಸುವುದರಿಂದ ನೀರುಣಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಶ್ರಮ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ತೆಂಗಿನ ತೋಟದ ನೀರಾವರಿಯೇ ಸಾಕು. ಅಂದ ಹಾಗೆ ಅಡಿಕೆಯ ನಡುವೆ ಮತ್ತು ಬೇಲಿ ಅಥವಾ ಬೀಸು ಗಾಳಿಯ ಹೊಡೆತ ತಪ್ಪಿಸಲು ಪುನರ್ಪುಳಿ ಮರಗಳು ಸೂಕ್ತ. ಇಡೀ ವರ್ಷ ಹಸಿರಾಗಿರುವ ದೀರ್ಕ ಅತಿ ಉತ್ತಮ. ಕಾಫಿ ತೋಟದ ನಡುವೆ ನೆರಳಿಗಾಗಿ ಸಹ ಈ ಮರಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಮಾವು ಮತ್ತು ಇತರ ಹಣ್ಣು ಮರಗಳಾದ ಅಂಜೂರ, ಮೋಸಂಬಿ, ಪಪಾಯ ನಡುವೆ ಸಹ ಪುನರ್ಪುಳಿ ಬೆಳೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಮರ ಆಧಾರಿತ ಬೇಸಾಯ ತಜ್ಞರು.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಈ ಬೆಳೆ ಕಾಡು ಬೆಳೆಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಪುನರ್ಪುಳಿಯನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಬೆಳೆಸುವ ಪರಿಪಾಟ ಇನ್ನೂ ಆರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಿಂಧುದುರ್ಗ ಮತ್ತು ರತ್ನಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನೆಡುತೋಪುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲೂ ಇದರ ಗಂಭೀರ ಕೃಷಿ ನಡೆದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಗೋವಾಗಳಲ್ಲಿ ಜಮೀನಿನ ಅಂಚುಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ನೆಡುತ್ತಾರೆ.

ಉಪಚಾರ, ನಿರ್ವಹಣೆ, ಉಸ್ತುವಾರಿ :

ಸಸಿಯಾಗಿ – ಮರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಪುನರ್ಪುಳಿ ಮರದ ರೆಂಬೆಗಳನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸವರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಸಿಗೆ ಹತ್ತು ಕೆ.ಜಿ. ಸಾವಯವ ಅಥವಾ ಹಟ್ಟಿಗೊಬ್ಬರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯ ಡಾ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಭಟ್

ಬೆಳೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಿಡದ ಕಾಂಡ ಇನ್ನೂ ಮೃದುವಾಗಿದ್ದರೆ ಸರ್ವೆ ಮರದ ಗೂಟದ ಆಧಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಆಗ ಸುಲಭವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ನೆಟ್ಟ ಐದು ವರ್ಷದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸುಮಾರು ಮೂರು ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರ ಬೆಳೆದೀತು. ಅನಂತರ ತುದಿ ರೆಂಬೆ ಸವರಲು ಆರಂಭಿಸಿರಿ. ಮರ ಹೆಚ್ಚು ಎತ್ತರ ಬೆಳೆದರೆ ಕಾಯಿ, ಹಣ್ಣು ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಕಷ್ಟ. ಹಾಗಾಗಿ ಐದು ಮೀಟರ್ ಸರಾಸರಿ ಎತ್ತರವಿದ್ದರೆ ಸಾಕು.

ಹಣ್ಣುಗಳ ಇಳುವರಿ:

ಕಸಿ ಸಸಿ ಸುಮಾರು ಮೂರನೆಯ ವರ್ಷವೇ ಫಲ ಬಿಡಲು ಆರಂಭ. ಆದರೆ ಸ್ಥಿರವಾದ ಇಳುವರಿಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ಕಾಯಬೇಕು. ಹದಿನೈದನೆಯ ವರ್ಷದಿಂದ ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ಸಾಧ್ಯ. ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ನೀರುಕೊಟ್ಟು, ಗೊಬ್ಬರ ನೀಡಿ, ಆರೈಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಕಸಿ ಗಿಡಗಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಪರಿಸರ ತಜ್ಞ ಶಿವಾನಂದ ಕಳವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮರ ತ್ರಿಕೋಣಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಕಸಿ ಮಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಕಳವೆ.

ಆದರೆ ಗೋವಾದ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟ ಕೋಕಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ 'ಕಸಿ ಕೋಕಂ ಗಿಡಗಳು ದಾಪೋಲಿಯ ಕೊಂಕಣ ಕೃಷಿ ವಿದ್ಯಾಪೀಠದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವೆಂಗುಲೂ ಹಣ್ಣುಗಳ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿವೆ. ಹಳೆಯ ಗೋವಾದಲ್ಲೂ ಈ ಕಸಿ ಸಸಿಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಡಾ. ಡಿ.ಜಯರಾಮ್ ಭಟ್.

ಪುನರ್ಪುಳಿ ಮರ ಜನವರಿ ಸುಮಾರಿಗೆ ಹೂವು ಬಿಡಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಫಲ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದರ ಹಣ್ಣು ಮಾಗಿದಾಗ ಹಸಿರಿನಿಂದ ಗಾಢ ರಕ್ತಗಂಪು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು ೩೫ ರಿಂದ ೮೦ಗ್ರಾಂ ತೂಗುವ ಈ ಹಣ್ಣಿನ ಸಿಪ್ಪೆ ಒಳಗಿನ ತಿರುಳು, ಬೀಜ ಎಲ್ಲವೂ ಹಲವು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪುನರ್ಪುಳಿ ಆಹಾರವೂ ಹೌದು, ಮನೆಯಂಗಳದ ಔಷಧವೂ ಹೌದು.

ಕೋಕಂನ ವಿಧಗಳು ಮತ್ತು ತಳಿಗಳು:

ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೨೦೦ ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೋಕಂ ಪ್ರಭೇದಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ೩೦ ತಳಿಗಳನ್ನು ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ, ಒರಿಸ್ಸಾ, ಬಿಹಾರ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಕರಾವಳಿ ಮತ್ತು ಮಲೆನಾಡು, ಗೋವಾ, ಕೊಂಕಣ ಭಾಗ ಮತ್ತು ಉಣಿ ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಗಾರ್ಸಿನಿಯ ಇಂಡಿಕಾ(ಕೋಕಂ), ಗಾರ್ಸಿನಿಯಾ ಗುಮ್ಮಿಗುಟ್ಟಾ(ಕೋಡಂಪುಳಿ), ಗಾರ್ಸಿನಿಯಾ ಮ್ಯಾಂಗೋಸ್ಟಿನ್ ಮತ್ತು ಗಾರ್ಸಿನಿಯಾ ಸ್ಟೈಕೆಟಾ ಇವುಗಳು ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟದ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೋಕಂ ಪ್ರಭೇದಗಳು. ಈ ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಗೋವಾ ಮಲಬಾರ ತೀರ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದ ಕರಾವಳಿ ಭಾಗದ ರೈತರು ಕೃಷಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಕಂ ಹಣ್ಣಿನ ಎರಡು ಪ್ರಭೇದಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಒಂದು ಕೆಂಪು ಮುರುಗಲು ಇನ್ನೊಂದು ಬಿಳಿ ಮುರುಗಲು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೆಂಪು ಮುರುಗಲನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಬಿಳಿ ಮುರುಗಲು ಅಪರೂಪ. ಇದರ ಬಣ್ಣ ಹಳದಿ. ಇದು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ಶಿರಸಿ, ಅಂಕೋಲ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಲಿತ. ಶಿರಸಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬೆಂಗಳಿಯ ವೆಂಕಟೇಶ್ ಅವರು ಬಿಳಿ ಮುರುಗಲನ್ನು ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುರುಗಲಿಂದ ವಿವಿಧ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಳಿ ಮುರುಗಲು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ರುಚಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಮುರುಗಲುಗಿಂತ ವಿಪರೀತ ಹುಳಿ ಎನ್ನುವುದು ವೆಂಕಟೇಶ್ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಗೋವಾದ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟ ಕೋಕಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವ ಡಾ. ಡಿ.ಜಯರಾಮ್ ಭಟ್ ಅವರ ಪ್ರಕಾರ '೧೯೯೭ರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ದಾಪೋಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೊಂಕಣ ಕೃಷಿ ವಿದ್ಯಾಪೀಠ 'ಕೋಕಂ ಅಮೃತ' ಎಂಬ ತಳಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತು. ಇದು ಪೊದೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ೧೦ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರದವರೆಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಮರದಿಂದ ೧೪೦ ಕೆ.ಜಿ ಇಳುವರಿ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಹಣ್ಣಿನ ತೂಕ ೩೫ ಗ್ರಾಂ. ಈ ಹಣ್ಣಿನ ತಾಳಿಕೆ ಅವಧಿ ೧೫ ದಿವಸಗಳು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಡಾ ಭಟ್.

ಪುನರ್ಪುಳಿ ಉತ್ಪಾದನೆ :

ದೇಶದ ಪುನರ್ಪುಳಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಖರವಾದ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೂವರೆ ದಶಕದ ಹಿಂದಿನ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಂಕಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ನಾಲ್ಕು ರಿಂದ ಎಂಟು ಸಾವಿರ ಟನ್‌ನಷ್ಟು ಒಣಸಿಪ್ಪೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತದೆ ಒಂದು ಮೂಲ. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದು ಲಕ್ಷ ಮರಗಳಿದ್ದು, ೧೦,೦೦೦ ಗೋಣಿಚೀಲದಷ್ಟು ಸಿಪ್ಪೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಸ್ತುತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೨೦೦ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೋಕಂ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ೧೦,೨೦೦ ಟನ್ ಹಣ್ಣು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂದರೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಎಕರೆಗೆ ೮.೫ ಟನ್ನಿನಷ್ಟು ಕೋಕಂ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಜಯರಾಮ್ ಭಟ್.

ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ

ಸಂಬಾರ ಮಂಡಳಿಯ ಸಂಬಾರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪುನರ್ಪುಳಿಯೂ ಸೇರಿದೆ. ಇದರ ಸಿಪ್ಪೆ ಮತ್ತು ತುಪ್ಪ ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ರಫ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಖರವಾದ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ೧೯೯೦ -೯೨ರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧.೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಯ ಸಿಪ್ಪೆಯನ್ನು ಅಮೇರಿಕಾ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ನಂತರದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜಪಾನ್, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಯು.ಎ.ಇ., ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ ಮತ್ತಿತರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಸುಮಾರು ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪುನರ್ಪುಳಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಇತರ ಹಲವು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಚಿಲ್ಲರೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ.

೧೫ರಿಂದ ೩೦ಹಣ್ಣುಗಳು ಒಟ್ಟಾದರೆ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ ತೂಕ ಬರುತ್ತದೆ. ೧೦ರಿಂದ ೧೩ಕಿಲೋ ತಾಜಾ ಹಣ್ಣಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ ಒಣಸಿಪ್ಪೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ, ಕೆ.ಜಿ ತಾಜಾ ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ೩೦೦ ಗ್ರಾಂ ಸಿಪ್ಪೆ, ೭೦೦ ಗ್ರಾಂ ಬೀಜ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

೯೦ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಒಣಸಿಪ್ಪೆಗೆ ಕಿಲೋಗೆ ೮-೧೦ ರೂಪಾಯಿ. ಈಗ ಕೆ.ಜಿ ಒಣಸಿಪ್ಪೆಗೆ ೨೫ ರಿಂದ ೩೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏರಿದೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ಈ ಸಿಪ್ಪೆಗೆ ೮೦-೯೦ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಇತ್ತಂತೆ. ಹಣ್ಣು, ಬೀಜ, ಸಿಪ್ಪೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯಿರುವುದು ಪುನರ್ಪುಳಿಯ 'ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ' ಎನ್ನುವುದು ಕೋಕಂ ಉತ್ಪನ್ನ ತಯಾರಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

'ಪುನರ್ಪುಳಿಯಿಂದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪಾನೀಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ವಾಣಿಜ್ಯವಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವವರೂ ಕೂಡ ಯಾವುದೇ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸಂರಕ್ಷಕಗಳನ್ನು ಬಳಸದೇ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ' ಎನ್ನುವುದು ಪುತ್ತೂರಿನ ಕೋಕಂ ಪಾನೀಯ ಉದ್ಯಮಿದಾರ ವಿಶ್ವಪ್ರಸಾದ್ ಅವರ ಅಭಿಮತ. ಇವರು ಕಳೆದ ಎರಡು ದಶಕಗಳಿಂದ ಪುನರ್ಪುಳಿ ಜ್ಯೂಸ್ ಅನ್ನು 'ವಿಶ್ವಾಸ್ ಪುಡ್ ಪ್ರಾಡಕ್ಟ್' ಬ್ರಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ 'ವಿಶ್ವಾಸ್ ಪುಡ್ ಪ್ರಾಡಕ್ಟ್'ಗೆ ತುಂಬಾ ಬೇಡಿಕೆಯಿತ್ತಂತೆ. ವಿಶ್ವಪ್ರಸಾದ್ ಸೇಡಿಯಾಪು ಅವರ ಬಿರಿಂಡಾ ಜ್ಯೂಸ್ ಪುತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಫೇಮಸ್ಸು. ಆದರೆ, ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾರಾಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. 'ಬಣ್ಣ, ಸಂರಕ್ಷಕಗಳನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಒರಿಜಿನಲ್ ಕೋಕಂ ಜ್ಯೂಸ್ ಮಾರಾಟ ತುಸು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಅವರೆಲ್ಲ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಒಡ್ಡಲು ನಾವು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬೇಡಿಕೆ ಆಧರಿಸಿ ಪಾನೀಯ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ವಿಶ್ವಪ್ರಸಾದ್.

ಇದು ಕೆಂಪು ಮುರುಗುಲ ಹಣ್ಣಿನ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಯಾದರೆ, ಬೆಂಗಳೆ ವೆಂಕಟೇಶ್ ಅವರ ಬಿಳಿ ಮುರುಗುಲ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ವೆಂಕಟೇಶ್ ಅವರು ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಿಳಿ ಮುರುಗುಲದ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಪುನರ್ಪುಳಿ - ಔಷಧೀಯ ಗುಣಗಳ ಭಂಡಾರ

ಪುನರ್ಪುಳಿಯ ಮುಖ್ಯ ಔಷಧೀಯ ಗುಣ ಹೈಡ್ರಾಕ್ಸಿ ಸಿಟ್ರಿಕ್ ಆಸಿಡ್‌ನಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಕೇಂದ್ರ ಆಹಾರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರದ(ಸಿಎಫ್‌ಟಿಆರ್‌ಐ) ಪ್ರಕಾರ ತಾಜಾ ಪುನರ್ಪುಳಿ ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೬.೮ ಶೇಕಡಾದಷ್ಟು ಹೈಡ್ರಾಕ್ಸಿ ಸಿಟ್ರಿಕ್ ಆಸಿಡ್ ಇರುತ್ತದೆ.

'ಪಿತ್ತ ನೆತ್ತಿಗೆರಿ ತಲೆ ಗಿರ್ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಲೋಟ ಕೋಕಂ ಜ್ಯೂಸ್ ಕುಡಿದರೆ ಪಿತ್ತ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ. ತಲೆ ಸುತ್ತ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ'. ಹಾಗೆಯೇ 'ಎರಡರಿಂದ ಮೂರು ಕೋಕಂ ಸಿಪ್ಪೆಯನ್ನು ಹಿಂದಿನ ರಾತ್ರಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿ. ಮರುದಿವಸ ಆ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದರೆ ಗ್ಯಾಸ್ಟ್ರಿಕ್(ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿ) ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಡಾ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಭಟ್.

ಕೋಕಂ ಬೀಜದಿಂದ ತುಪ್ಪ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೇರಳದ ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉಟಕ್ಕೂ ಈ ತುಪ್ಪ ಬಳಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ನಾಟಿ ವೈದ್ಯರು ಚರ್ಮದ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ಈ ಬೀಜದ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಬಿಳಿಮುರುಗುಲ ತುಪ್ಪ ಚರ್ಮದ ಕಾಯಿಲೆ, ಅತಿಸಾರ ಬೇಧಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಬೆಂಗಳೆ ವೆಂಕಟೇಶ್ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಔಷಧೀಯ ಗುಣದಿಂದಾಗಿ ಬೀಜದಿಂದ ತಯಾರಾದ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಮನೆ ಬಳಕೆಗೂ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ಒಂದು ಲೋಟ ಬಿಸಿ ನೀರಿಗೆ/ಹಾಲಿಗೆ ಒಂದು ಚಮಚ ಕೋಕಂ ಬೀಜದ ತುಪ್ಪ ಹಾಕಿ, ಸೇವಿಸಿದರೆ ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಶ್ರೀಮತಿ ವೆಂಕಟೇಶ್.

ಹೀಗೆ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಗುಣಗಳಿಂದ ಸಸ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪುನರ್ಪುಳಿಗೆ ಕೃಷಿ ಭಾಗ್ಯ ಇನ್ನೂ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಸಾಲಿಗಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುವ ಪುನರ್ಪುಳಿಗೆ ಇಂದು ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಬೇಡಿಕೆಯಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಕಾಡಿನಿಂದ ನಾಡಿನತ್ತ ಮುಖ ಮಾಡಿರುವ ಈ ಹುಳಿ ಮರವನ್ನು ನಾಡಿನಲ್ಲೇ ಕಾಯಂ ಆಗಿ ಉಳಿಸಬೇಕಿದೆ.

ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗೋವಾದ ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟಗಳ ಕೋಕಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ದಾಪುಗಾಲಿಟ್ಟಿದೆ. ಪುನರ್ಪುಳಿ ಕುರಿತು ಎರಡು ಬೃಹತ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು (ವೆಂಗುಲಾ ಹಾಗೂ ಗೋವಾದಲ್ಲಿ) ನಡೆಸಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜೊತೆ ರೈತರು, ಸಂಬಾರ ಮಂಡಳಿ, ಮರ

ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಗಳು ಕೃಷಿ ಜೋಡಿಸಿ, ಔಷಧ, ಆಹಾರವಾಗಿರುವ ಪುನರ್ಪುನಿಯನ್ನು ನಾಡಿಗೆ ತಂದು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಂ ಸ್ಥಾನ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಿದೆ.

ಬಿಳಿ ಮುರುಗಲದ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆ

ಪುನರ್ಪುನಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಮುರುಗಲ ತಳಿ ಅಪರೂಪದ್ದು. ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಶಿರಸಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬೆಂಗಳಿ ವೆಂಕಟೇಶ್ ಅವರು ಈ ತಳಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ವೆಂಕಟೇಶ್ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್ ಸಮೀಪದ ಸಿದ್ದಾಪುರ ನರ್ಸರಿಯಿಂದ ಕೋಕಂ ಗಿಡಗಳನ್ನು ತಂದು ತೋಟದಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟರು. ಗಿಡದ ಆರೈಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಹಣ್ಣು ಬಿಡಲು ಶುರುವಾಯಿತು. ಬೆಳೆದ ಹಣ್ಣನ್ನು ಏನು ಮಾಡುವುದೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಹಣ್ಣು ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಿತು.

ಒಮ್ಮೆ ಎದೆ ನೋವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಇವರು ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯ ಡಾ.ಪರವರ್ಧನ್‌ರವರ ಬಳಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ನೋವು ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಬಿಳಿ ಮುರುಗಲಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಔಷಧ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 'ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಎದೆ ನೋವು ಮಾಯವಾಯಿತು. ಅದು ಅಸಿಡಿಟಿಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ನೋವು ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿತು. ನಂತರ ವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆ ಮೇರೆಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಕಂ ಬಳಸಲು ಶುರು ಮಾಡಿದೆವು' ಎಂದು ಪುನರ್ಪುನಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಹಿಂದಿನ ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಬೆಂಗಳಿ ವೆಂಕಟೇಶ್.

ಅಂದಿನಿಂದ ಇವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಕಂ ಕಾಯಂ ವಸ್ತುವಾಯಿತು. ನಿತ್ಯದ ಅಡುಗೆಯ ವಸ್ತುವಾಯಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧನೆಗೂ ನಾಂದಿಯಾಯಿತು.

ವೆಂಕಟೇಶ್ ಅವರು ಬಿಳಿ ಮುರುಗಲ ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ಸಿಪ್ಪೆಯಿಂದ ಜಾಮ್, ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ, ಜ್ಯೂಸ್, ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬೀಜದಿಂದ ತುಪ್ಪ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಜಾಮ್, ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾದರೆ, ತುಪ್ಪ ಮನೆ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ವೆಂಕಟೇಶ್.

ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ, ಜಾಮ್‌ಗೆ ತುಂಬಾ ಬೇಡಿಕೆಯಿದೆಯಂತೆ. 'ನಾವು ೭೦೦ ಗ್ರಾಂ ತೂಕದಲ್ಲಿ ಕೋಕಂ ಜಾಮ್ ಅನ್ನು ಬಾಟಲಿಗೆ ತುಂಬಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ಬಾಟಲಿಗೆ ೬೦ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ. ಶಿರಸಿಯ ಹಾಪ್‌ಕಾಮ್ಸ್, ಕದಂಬ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ಮಾರಾಟ ಕೇಂದ್ರಗಳೇ ನಮ್ಮ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೂಲಗಳು. ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸೀಸನ್‌ನಲ್ಲಿ ೬೦೦ ದಿಂದ ೧,೦೦೦ ಸಾವಿರ ಬಾಟಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದೆ' ಎಂದು ವೆಂಕಟೇಶ್ ಕೋಕಂ ವ್ಯಾಪಾರ-ವಹಿವಾಟು ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಕೋಕಂ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದ ಅವರ ಖರ್ಚು, ವೆಚ್ಚ, ನಷ್ಟ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಕಳೆದು ಇಪ್ಪತ್ತರಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ವರಮಾನವಿದೆಯಂತೆ.

ಸಪ್ತಾ ಬ್ರಾಂಡ್ ಕೋಕಂ ಉತ್ಪನ್ನ

ಪುತ್ತೂರಿನ ಸಾಯಿಕೋಟೆ ಎಂಟರ್ ಪ್ರೈವೇಟ್‌ನ ಮಾಲೀಕ ಸತ್ಯಪ್ರಸಾದ್ ಕೋಟೆ ಅವರ ಕೋಕಂ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಂಟ್ ಪೌಡರ್, ಸಾಂದ್ರೀಕೃತ ಜ್ಯೂಸ್(ಫಿಂಟಿಫೀಟಿಣಿಡಿಚಿಣಿಜಿ ರಿಫಿನ್), ಕೋಕಂ ಸ್ಯಾಷ್‌ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೇಡಿಕೆಯಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಅದರಲ್ಲೂ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ, ಕರಾವಳಿ, ಮಡಿಕೇರಿ, ಕಾಸರಗೂಡಿನವರಿಗೂ ಇವರ ಕೋಕಂ ಉತ್ಪನ್ನ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ. 'ನಾವು ಮೈಸೂರಿನ ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ.ಆರ್.ಐ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಕೋಕಂ ಉತ್ಪನ್ನ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ' ಎನ್ನುವ ಸತ್ಯಪ್ರಸಾದ್, ಈ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ನಮಗ ಲಾಭವೂ ಇಲ್ಲ ನಷ್ಟವೂ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಸೀಸನ್‌ಲ್ ಪ್ರಾಡಕ್ಟ್. ಜೊತೆಗೆ ಬಳಕೆಯ ಮಿತಿಯೂ ಇದೆ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಸಪ್ತಾ ಬ್ರಾಂಡ್

ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ 'ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಕಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ' ಎಂದು ತಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕುರಿತು ಸಮರ್ಥನೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಇದೆಲ್ಲದರ ಜೊತೆಗೆ ಗೋವಾ ಮತ್ತಿತರ ಕೊಂಕಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೋಡಾ ಶರಬತ್ತು ಮಾಡಿ ಮಾರುವ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಗೂಡಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಿರಿಂಡಾ ಜ್ಯೂಸ್ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಕೋಕಂ ಜ್ಯೂಸ್ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಪುತ್ರೂರು, ವಿಟ್ಲಗಳಂತಹ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಜ್ಯೂಸ್ ತುಂಬಿಸಿ ಐಸ್ ಬಾಕ್ಸ್ ಇರುವ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಪೂರೈಸುವ ಸ್ವ-ಉದ್ಯೋಗವೂ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪುನರ್ಪುಳಿ ಜೊತೆಗೆ ಶುಂಠಿ ಮತ್ತು ಮೆಣಸು ಬಳಸಿ ಜ್ಯೂಸ್ ತಯಾರಿಸುವ ಪರಿಪಾಠವಿದೆ. ಕರಾವಳಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೋಕಂ ಅನ್ನು ಮೀನಿನ ಅಡುಗೆಗೆ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಕ ಎ.ವಿ.ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರು ಕೋಕಂ ಜ್ಯೂಸ್, ಜಾಮ್ ಮತ್ತು ಒಣ ಸಿಪ್ಪೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ 'ನೇಸರ್' ಆರ್ಗಾನಿಕ್ ಮಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.